

Külkapcsolati tanácsnok beszámolója (VIII.)

2022. szeptember 1. – november 30.

A Szentendrei Önkormányzat hat tagú delegációja 2022. szeptember 16. és 18. között Zilahba látogatott a romániai testvérváros meghívása alapján, amit még ez év júniusában adott át a nemzeti összetartozás ünnepe kapcsán idelátogató Fazakas Miklós alpolgármester.

A delegáció tagjai voltak: Fülöp Zsolt polgármester, Pál Gábor önkormányzati képviselő, Helyes Imre önkormányzati képviselő, külkapcsolati tanácsnok, Maholányi Pál, Szentendre és Zilah díszpolgára, Willemse Jolanda, a Szentendre Nemzetközi Kapcsolatai Egyesületének elnöke és Csigéné Várnay Judit, a Szentendre Nemzetközi Kapcsolatai Egyesületének tagja.

A zilahi tartózkodás ideje alatt megbeszélésekre került sor erdélyi magyar politikusokkal, a város román polgármesterével, magyar alpolgármesterével és képviselőivel, valamint több szilágysági magyar személyiséggel. A beható eszmecserék fő témája a testvérvárosi kapcsolatok jelenlegi helyzete és főként a jövőre vonatkozó elképzelések voltak. Minden tárgyalópartner részéről kifejezésre került az igény és a készség a kapcsolatok továbbfejlesztésére, azok új területekre történő kiterjesztésére, új együttműködési formák alkalmazására, kihangsúlyozva a gazdasági kapcsolatok kialakításának lehetőségét is.

Jelenleg is folyik az újfajta intézményes együttműködés lehetséges módozatainak és szereplőinek feltérképezése (könyvtár, Kulturális Kft/Teátrum, múzeum, iskolák, TDM, stb.) ezen és más testvérvárosi relációk vonatkozásában. Például a Teátrum a Nagyváradi Színházzal már kialakított együttműködését kész kiterjeszteni saját produkciók Zilahon, Kézdivásárhelyen és esetlegesen más erdélyi magyar városban történő bemutatására.

Fontos az is, hogy a jövőben rendszeresen és kölcsönösen megjelenítsük nemzeti ünnepeink alkalmával tartott helyi városi ünnepségeinken testvérvárosi összetartozásunkat. Ugyanez a törekvés másik erdélyi testvérvárosunk, Kézdivásárhely esetében is.

2022. október 21 – 23. között Szentendrére látogatott Kézdivásárhely hivatalos delegációja, viszonzva a szentendrei küldöttség augusztus végi erdélyi látogatását. A testvérvárosi delegációt dr. Szilveszter Szabolcs alpolgármester vezette, akit elkísért Antal Emőke városi menedzser, Nagy Gabriella jogtanácsos és Gyergyai Bettina, az alpolgármesteri kabinet vezetője.

A vendégek ellátogattak a Skanzenbe és az új, Erdélyt bemutató részegységbe, ahol – többek között – az élő történelem felidézése nagy benyomást tett a vendégekre is. Az FMC szakkurátorának vezetésével megtekintették a Czöbel múzeumot. A delegáció részt vett az október 23-i városi ünnepségen is.

A kézdivásárhelyi delegációval folytatott megbeszéléseken részt vett Fülöp Zsolt polgármester, Pilis Dániel alpolgármester, Lang András, képviselő, a Kulturális Bizottság elnöke, Kerti Attila gazdasági tanácsadó, Willemse Jolanda, a Szentendrei Nemzetközi Kapcsolatai Egyesületének elnöke, valamint Helyes Imre képviselő, külkapcsolati tanácsnok. Az augusztusban megkezdett párbeszéd folytatása lehetőséget biztosított a két városvezetés tevékenysége fontos részleteinek jobb megismerésére, ezáltal azoknak a pontoknak és területeknek a további beazonosítására, amelyek mentén erősödhet a kétoldalú testvérvárosi együttműködés.

Összeállítottuk azoknak a szentendrei vállalkozásoknak a listáját rövid ismertetővel együtt, amelyek potenciális szereplői lehetnének a két testvérváros közötti jövőbeni gazdasági együttműködésének. A kézdivásárhelyiek hamarosan hasonló információt fognak eljuttatni hozzánk.

Teátrum produkció erdélyi bemutatásának lehetősége tetszést váltott a kézdivásárhelyi delegációban. Kifejezték érdeklődésüket ilyen előadás(ok) befogadására. Készek a jövőben megkezdni a vendégjátékkal kapcsolatos részletekről szóló megbeszéléseket. Fontos és célszerű, hogy a két fél együtt kezdje meg a feltételek biztosítását célzó előkészítő tevékenységet.

Az előzőekben bemutatott két program, valamint azok előzményeinek megvalósítása a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. által nyújtott céltámogatás segítségével vált lehetővé.

Az Önkormányzat szintén támogatást kapott a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt-től a Kézdivásárhellyel történő testvérvárosi/kulturális együttműködés elmélyítésére.

A projekt megvalósulását közel két évvel meghosszabbította a Covid-zárlat, de tudatosan az 1956-os forradalom évfordulójához időzítve – 2022. október 21. és 25. között lépett fel hét tagú kézdivásárhelyi kulturális delegáció különböző helyi középiskolákban.

A pályázati program célkitűzése az volt, hogy a szentendrei tanulóifjúság számára biztosított interaktív foglalkozások keretében ismertesse Kézdivásárhely történeti-kulturális értékeit, de ennél sokkal tágabban értelmezve Erdély és a székelység, valamint a kisebbségi lét mibenlétét is. Orbán Imola és Orbán Ágota művészetterápiának is elkötelezett pszichológusok, valamint Csüdör Katalin könyvtáros, Biszak Beáta népdalénekes és Kádár Elemér táncpedagógus mesteri módon felépített foglalkozásain muzeális értékű tárgyakkal és több művészeti ág (zene, tánc, irodalom és népköltészet, rajz, mintázás) összekapcsolásával és közös művelésével a Református Gimnázium, a Móricz Zsigmond Gimnázium és Petzelt József Technikum és Szakképző Iskola diákjai valóban komplex intellektuális és érzelmi élményekben részesülhettek. Mindezek nyomán a résztvevő fiatalok nem csupán a tizennégy közül az egyik testvérvárosunkat ismerhették meg, de kétségeket kizáróan megérthették az anyaországi és a határainkon túli magyarság összetartozását is.

A kézdivásárhelyi kulturális delegáció hatnapos itt tartózkodása természetesen nem korlátozódott pusztán a pályázati cél végrehajtására. Részt vettek az 56-os forradalom évfordulója alkalmából megrendezett emlékező városi ünnepségen, és Biszak Beáta alkalomhoz illő népdalválogatással járult hozzá az ünnepi műsor színvonalának emeléséhez. Ellátogattak a Szabadtéri Néprajzi Múzeumba. Ezen kívül a Szentendre Nemzetközi Kapcsolatainak Egyesülete különböző civil programokat szervezett a delegáció tagjai részére. Jolanda Willemse elnök – aki mindegyik iskolai foglalkozáson részt vett – jegyeket szerzett a Rajkó zenekar Vigadó-beli koncertjére, s az elutazás előtti napon rendezett teadélutánon magánemberként is fogadta a vendégeket. Szerveztek egy budapesti városnézést, és bemutatták Szentendre történetét és műemléki belvárosát is. Az Egyesület – immár több évtizedes hagyományai szerint, saját készítésű süteményekkel gazdagított – vacsorát adott a kézdivásárhelyi kulturális delegáció tiszteletére a Városi Vendégházban, melyen részt vettek az Önkormányzat képviselői és az ugyanebben az időben Szentendrén tartózkodó kézdivásárhelyi önkormányzati küldöttség tagjai is.

A látogatás lehetőséget biztosított arra is, hogy Csüdör Katalin, a kulturális delegáció tagja, a Sepsiszentgyörgyi Megyei Könyvtár munkatársa ellátogasson a Hamvas Béla Pest Megyei Könyvtárba szakmai konzultáció céljából. Dr. Tóth Máté igazgatóval áttekintették az intézmény működését, és egy sor olyan szakmai témát, területet azonosítottak, amelyek mentén a jövőben elképzelhető lehet az együttműködés a két megyei könyvtár között.

A Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt által biztosított három pályázati támogatás felhasználása ezzel megtörtént. A felhasználás elszámolását 2023. január 31-ig kell megtenni. Az elszámolás mindhárom esetben már folyamatban van.

2022. november 5-én került sor az öt szorosan együttműködő testvérváros (Wertheim, Gubbio, Huntingdon-Godmanchester, Salon de Provence és Szentendre) éves program-egyeztető megbeszélésére (business meeting). Az eredetileg Szentendrén személyes jelenlét mellett megvalósítani tervezett eseményre csupán online formában került sor, tekintettel az időközben rendkívül megnövekedett energiaárak következtében bizonytalanná vált költségvetési helyzetünk miatt.

A 2022-es év eseményeinek felidézése kapcsán érzékelhetővé vált, hogy bár év közben a COVID járvány alábbhagyott, egyéb gazdasági és biztonságpolitikai tényezők miatt is az egymás között megvalósított együttműködési programok száma jócskán alatta maradt a pandémia előtt megszokotthoz képest. 2023-ban Huntingdon-Godmanchester vállalta a kulturális jellegű ifjúsági fesztivál és a business meeting megrendezését. A fesztivál keretében egy jelentős méretű, a város központi helyén elképzelt művészi falfestmény (murál) megfestését tervezik az öt testvérváros fiataljainak részvételével. A költségek kordában tartása végett testvérvárosonként 6 résztvevő diák meghívását tervezik.

Gubbio szóban jelezte, hogy az együttműködés elmélyítése céljából meg kívánja hívni Szentendre küldöttségét a május közepén tartandó nagy városi ünnepség alkalmával. A részletek kidolgozására a későbbiekben kerül majd sor.

A testvérvárosok egyetértettek azzal a javaslatunkkal, hogy célszerű lenne a jövőben részletesebben megvizsgálni, milyen módon és formában lehetne új lendületet adni a testvérvárosi együttműködésnek, és hogyan lehetne szélesíteni annak bázisát. Javasoltuk az önkormányzati intézmények, oktatási intézmények, további civil szervezetek, esetlegesen egyházi közösségek bekapcsolásának lehetőségét is megvizsgálni.

Bár ez a beszámoló az év utolsó negyedében történt eseményeket foglalja össze, helyet adhat annak az összegzésnek is, ami a testvérvárosi kapcsolatok alakítása kapcsán megvalósult belső együttműködést illeti. Minden körülmények között említésre méltó az a támogatás és aktív munka, amit a Szentendre Nemzetközi Kapcsolatainak Egyesülete (SZNKE) végzett az év során a különféle testvérvárosi programok előkészítésében és megvalósításában. Külön kiemelendő az SZNKE elnökének, Willemse Jolandának fáradhatatlan és egyéni áldozatot sem kímélő tevékenysége, amivel évek óta irányítja az Egyesület munkáját, és részt vesz a különböző programok szervezésében és lebonyolításában.

Szentendre, 2022. november 28.

Helyes Imre Mihály

önkormányzati képviselő
külsőkapcsolati tanácsnok